

Program prac konserwatorskich witraża w wieży kościoła w katedrze św.
Wojciecha w Ełku

Opracowanie firma „Witraże Godlewscy” ul. Łomżyńska 37, 18-230
Ciechanowiec,
witrazegodlewscy.pl

Wprowadzenie w problematykę

Witraże katedry w Ełku pochodzące z początku XX wieku zamontowane są według reguł stosowanych w tamtym czasie, trwających sporadycznie do lat 70-tych. Mianowicie, kwatery witrażowe pełniące jedyne oszklenie kościoła, wmurowane zostały w otwory okienne bezpośrednio, a jedynie poziomo przytwierdzone do metalowych listew oddzielających poszczególne pola witraża. Dodatkowo zostały usztywnione poziomymi prętami, tzw. wiatrówkami, przytwierdzonymi do listew ołowianych przylutowanymi wąsami. Ten zabieg powodował, że kwatery witrażowe stawały się mniej podatne na naciski wiatru, czy też podciśnienie wywołane np. nagłym trząśnięciem drzwi kościoła. Nie zapobiegało to mimo wszystko wybrzuszeniom witraża i pęknięciom listew ołowianych w miejscach ich łączenia. Jest również oczywiste, że pomimo całościowego zakitowania w momencie ich powstawania, z czasem, z powodu warunków atmosferycznych, ciągłej pracy materiału, kit się wykruszał i witraże stawały się coraz mniej izolujące wnętrze od warunków panujących na zewnątrz. Utrata sztywności przyczyniała się do sporadycznego pęknięcia szkła, czy nawet ich wypadnięcia lub osunięcia się kwatery i powstania szczelin przy listwach podziałkowych.

Przedstawienie stanu faktycznego witraża w wieży kościoła św. Wojciecha w
Ełku

a. Widok zewnętrzny – nad wejściem głównym do świątyni

b. Widok od wewnątrz świątyni z perspektywy chóru za instrumentem organowym

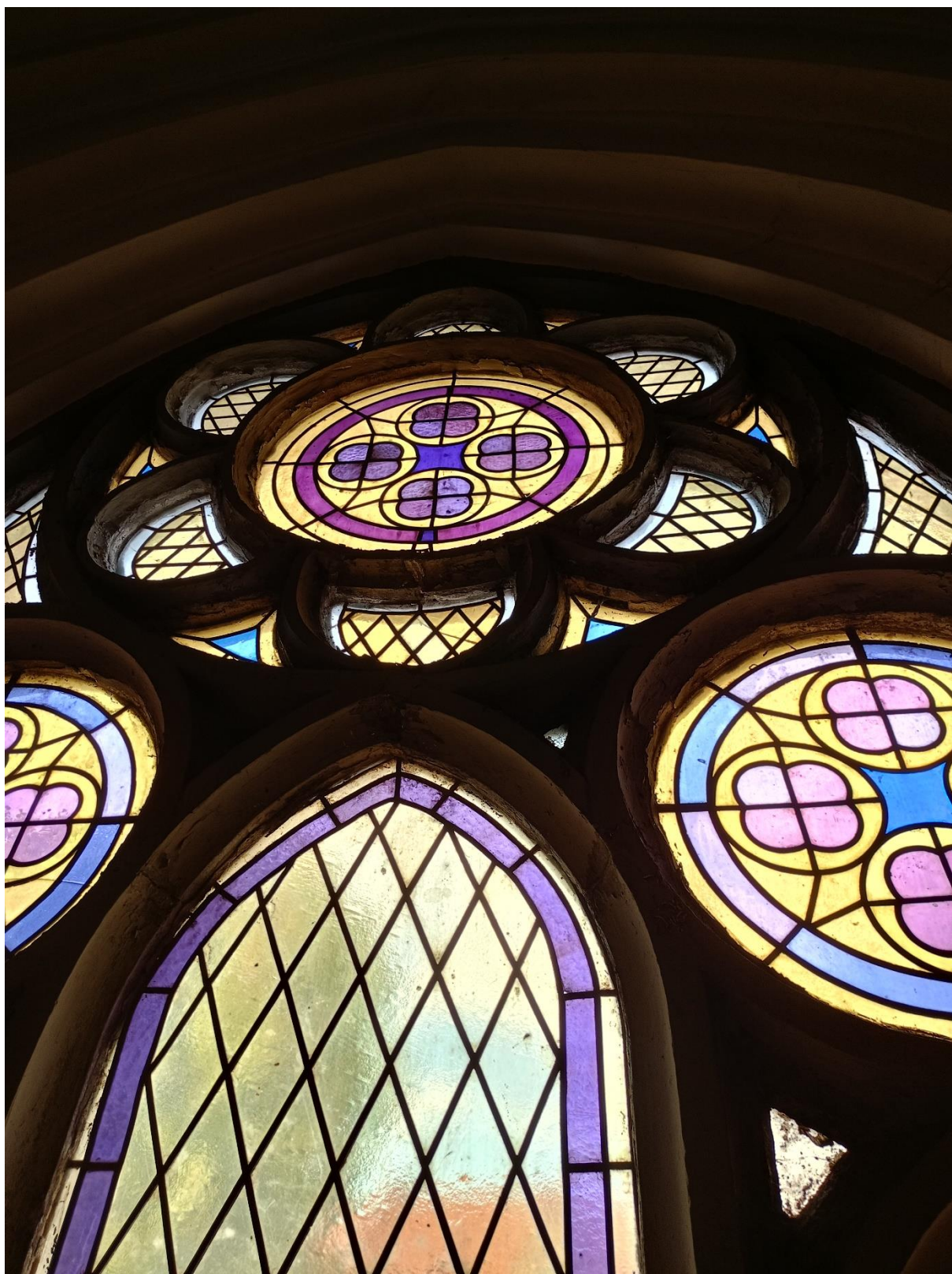

**Renowacja Witraża w zabytkowym kościele rzymskokatolickim p.w. Św.
Wojciecha w Ełku, ul. Tadeusza Kościuszki 16, 19-300 Ełk.**

Zakres prac konserwatorskich:

- inwentaryzacja fotograficzna, obmiary, odrys kształtów kwater, odkalkowanie dokładne wzoru poszczególnych pól, zabezpieczenie otworu folią ochronną.
- odkucie zaprawy cementowej i kitu miniowego, demontaż poszczególnych kwater witrażowych, demontaż ram okiennych.
- transport kwater witrażowych i ram do pracowni.

Prace konserwatorskie szklenia witrażowego:

- wykonanie odrysów demontowanych kwater
- rozebranie kwater na części
- docięcie, uzupełnienie prakujących i popękanych szkielek stosując technologię prac stosowaną przy wykonaniu pierwotnego
- składanie kwater w nowe profile ołowiane, lutowanie całościowe oraz obustronne kitowanie gotowych kwater witrażowych w celu uszczelnienia i wzmocnienia.

Prace konserwatorskie murarskie:

- usunięcie luźnej zaprawy w otworze okiennym, montaż ramek stalowych, obróbka zaprawą cementowo-wapienną, uzupełnienie ubytków zaprawy w rejonie otworu okiennego.

Montaż:

- transport kwater witrażowych z pracowni
- ustawianie rusztowań stosownie do potrzeb montażu
- montaż ram stalowych.
- montaż poszczególnych kwater i pakietów szyb zespolonych w ramach, zabezpieczenie kwater blaszkami dociskowymi, silikonowanie, uszczelnianie kwater i pakietów szybowych.